

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 424
din 18.08.2009**

Dosar nr: 161/2009

Petiția nr: 3.971/09.04.2009

Petentii: U' ✓ , R' I , în calitate de reprezentanți aleși

Reclamat: Directoratul S.C. Petrom S.A.; Luca Liviu, Presedinte Federația Sindicatelor Libere și Independente Petrom; G' M , Director Executiv al Petrom S.A.

Obiect: refuzul angajatorului de a acorda anumite drepturi salariale, respectiv acte de hărțuire, pe criteriul naționalității

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentiiului

I.1.1. U V cu domiciliul în
I A

G A , N M

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Directoratul S.C. Petrom S.A., prin Johann Pleininger, Neil Anthony Morgan, Gerald Kappes, Tomas Mayer, Rainhard Pichler, Siegfried Gugu, cu domiciliul procedural în loc. București, Calea Dorobanților, nr. 239, sector 1.

1.2.2. G M , Director Executiv al Petrom, cu domiciliul procedural în loc. București, Calea Dorobanților, nr. 239, sector 1.

1.2.3. L L Președintele Federației Sindicatelor Libere și Independente Petrom, cu domiciliul procedural în loc. Ploiești, Piața Eroilor, nr. 1A, et. 7, jud. Prahova.

II. Obiectul sesizării

2.1. Obiectul petiției vizează neacordarea de către angajatorul, Petrom SA, a unor drepturi bănești angajaților români, respectiv acte de hărțuire manifestate prin comportamente ce au dus la crearea unui cadru intimidant, ostil, ofensiv împotriva angajaților, pe criteriul apartenenței la naționalitatea română.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea nr. 3.971 din data de 09.04.2009, petenții semnaleză că atât conducerea SC Petrom SA, cât și liderul sindical al FSLI Petrom manifestă o atitudine discriminatorie față de angajații români cărora refuză să le acorde anumite drepturi bănești.

3.2. Petenții arată că, începând cu anul 2007, au promovat acțiuni în fața instanțelor judecătorești pentru acordarea unor drepturi bănești care li se cuveneau în calitate de salariați sau foști salariați ai SC Petrom SA București – Membru OMV Grup, drepturi care, în mod cu totul neîntemeiat, nelegal și discriminatoriu, nu le-au fost acordate.

3.3. De asemenea, petenții arată că partea reclamată, cu rea credință, prin note interne comunicate salariaților, a amenințat și continuă să amenințe, pentru a determina renunțarea la procesele în curs de soluționare, respectiv returnarea sumelor încasate prin poprire, în urma executării silite a hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile, dând de înțeles că în caz contrar salariații vor suporta consecințe grave. Aceste aspecte, în opinia petenților, constituie o hărțuire, ducând la crearea unui cadru intimidant, ostil, ofensiv și degradant.

IV. Procedura de citare

4.1. Având în vedere plângerea, astfel cum a fost formulată, prin adresa cu nr. 4069 din 14.04.2009, Colegiul a pus în vedere dnei U V , semnatarea petiției, să prezinte numele persoanelor pe care le reprezintă, datele de identificare și semnatura acestora. Prin adresa nr. 4616 din 05.05.2009 semnatarea petiției a comunicat tabel în copie xerox cu numele persoanelor pe care îi reprezintă și copie după actul de identitate al acestora.

4.2. În temeiul art. 20 alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa nr. 5.184 din 18.05.2009 și adresa nr. 5.185 din 18.05.2009 au fost citați petenții, prin reprezentant. Prin adresa nr. 5.183 din 18.05.2009, adresa nr. 5.186 din 18.05.2009 și adresa nr. 5.187 din 18.05.2009 au fost citate părțile reclamate. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 30.06.2009. La termen s-au prezentat Petenții și una dintre părțile reclamate. Reprezentantul Sindicatului a comunicat, prin apărător ales, precizări scrise, înregistrate cu nr. 6357 din 25.06.2009.

4.3. La termen, membrii Colegiului au pus în vedere petențiilor, prevederile art. 10 și art. 11 alin.1 lit. a și b și f din Procedura de soluționare a petițiilor în fața CNCD, publicată în Monitorul Oficial nr. nr. 348 din 6 mai 2008, cu privire la situația petiției formulate prin reprezentant, în speță alăturarea înscrisului doveditor al calității, precum și semnătură petențiilor și a reprezentantului. S-a pus în vedere dnei U V și R I să depună la dosar înscrisul doveditor al calității de reprezentant precum și numele și semnătura în original a persoanelor pe care le reprezintă.

4.4. Colegiul a acordat un nou termen de audieri. Termenul a fost luat în cunoștință de cauză. Prin adresa nr. 6.538 din 01.07.2009 și adresa nr. 6.539 din 01.07.2009 au fost citate părțile reclamate. La termen s-au prezentat petenții, prin reprezentant și Petrom S.A, prin reprezentant. Partea reclamată L L , președinte FSLI Petrom a lipsit.

4.5. La termen, Colegiul a invocat din oficiu excepția de necompetență materială a CNCD în raport cu aspectele deduse soluționării ce vizează actul de justiție, în speță pronunțarea unor hotărâri judecătorești contradictorii, dispunerea de măsuri pentru realizarea practicii unitare a instanțelor, nerespectarea drepturilor procesuale în cursul soluționării cererilor adresate instanțelor de judecată și delegarea unui reprezentant CNCD la procesele aflate în fața instanțelor de judecată.

4.6. La termen, Colegiul a constată că petenții au depus la dosar cererea de reprezentare și tabel cu petenții semnatari, însoțit de semnături. Părțile au depus înscrisuri.

4.4. Colegiul a acordat părților termen pentru concluzii scrise, la data de 04.08.2009. Petenții au comunicat concluzii prin adresa înregistrată cu nr. 7.330 din 04.08.2009, iar părțile reclamate, Petrom S.A., prin Directorat și Director executiv, au comunicat concluzii prin adresa înregistrată cu nr. 7.332 din 04.08.2009.

V. Susținerile părților

Susținerile petențiilor

5.1.1. Petenții arată că se consideră discriminați pe criteriul naționalității, (naționalitatea română), prin refuzul acordării de către angajator a unor drepturi bănești cuvenite. În fapt, arată că au promovat acțiuni în fața instanțelor judecătorești, însă în mod cu totul neîntemeiat nu au fost acordate. Inițial au fost demarate acțiuni în justiție cu privire la suplimentarea drepturilor salariale reprezentând plăți ocazionate de sărbătorile de Paște și Crăciun, având drept temei contractul colectiv de muncă. Instanțele de judecată au dat câștig de cauză salariaților, fiind pronunțate mii de hotărâri definitive și irevocabile. Directoratul Petrom, în prima fază, a refuzat să execute hotărârile

judecătorești , motiv pentru care s-a apelat la executori judecătorești, pentru a se intra în posesia sumelor cuvenite.

5.1.2. Ulterior, au fost promovate alte acțiuni în fața instanțelor de judecată, însă soluționările au fost diferite de la un județ la altul. Petenții precizează soluțiile pronunțate de Tribunalul Ploiești, unde în aceeași zi, compeltul de judecată a dat soluționări diferite unor cauze identice. Pe de altă parte, au fost admise acțiuni la Tribunalul Argeș, Tribunalul Gorj, Tribunalul Iași dar s-au pronunțat soluții diferite la instanțele din Prahova. Tribunalul București a admis acțiuni ale salariaților iar la Tribunalul Alba au fost respinse.

5.1.3. Obiectul acțiunilor deduse soluționării instanțelor de judecată a vizat cu precadere suplimentarea salarială pentru aprovizionarea toamana-iarna, prevazută în art. 170 din contractul colectiv de muncă , suplimentarea salarială reprezentând ajutor material, gaze naturale, conform art. 178 din contractul colectiv de muncă, respectiv diferite plăți compensatorii prin neaplicarea procentului de majorare în conformitate cu dispozițiile art. 4 din planul social, anexa la contractul colectiv de muncă. Față de aceste aspecte petenții arată temeiul de fapt și de drept al pretențiilor deduse soluționării, învederând soluțiile corecte, cele admise de instanțele de judecată, spre deosebire de cele respinse, ceea ce pune în discuție dreptul la un proces echitabil.

5.1.4. Față de aceste aspecte, petenții apreciază că hotărârile judecătorești pronunțate în diferitele cauze invocate nu au avut în vedere art. 41 alin.5 din Constituția României, art. 236, art. 238, art. 243, art. 283 din Codul muncii, art. 50 alin.1-4, art. 128 alin.2, art. 145 alin.4 și art. 168 din contractul colectiv de muncă la nivel de unitate, precum și art. 170 alin.1 și 2, art. 178 alin.1 și 2 din contractul colectiv de muncă la nivel de ramură.

5.1.5. Pe de altă parte, petenții arată că acest comportament discriminatoriu este deopotrivă manifestat de instanțele de judecată și de societatea reclamată, care, în unele dosare nu se prezintă la termenele de judecată și nu formulează apărări, nu depun întâmpinări sau actele solicitate de reclamanți iar în alte dosare se prezintă. Instanțele de judecată nu au admis încuviințarea efectuării expertizelor de specialitate cerute de salariați însă a accepta expertiza extrajudiciară efectuată la cererea Petrom S.A.

5.1.6. Petenții apreciază că angajatorul a manifestat un comportament ce a dus la crearea unui cadru intimidant, ostil, ofensiv împotriva angajaților pe criteriul apartenenței lor la naționalitatea română. Arată că partea reclamată, cu rea credință, prin note interne comunicate salariaților, a amenințat și continuă să amenințe, pentru a determina renunțarea la procesele în curs de soluționare, respectiv returnarea sumelor încasate prin poprire, în urma executării silite a hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile, dând de inteles că în caz contrar salariații vor suporta consecințe grave. Aceste aspecte, în opinia petenților, constituie o hărțuire, ducând la crearea unui cadru intimidant, ostil, ofensiv și degradant.

5.1.7. În raport de excepția de neкомпetență materială invocată din oficiu de Colegiu, petenții solicită respingerea acesteia, având în vedere rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, astfel cum este stabilit de O.G. nr. 137/2000, republicată, motiv pentru care au și solicitat medierea cu autoritățile judecătorești competente în soluționarea litigiilor de muncă, cu societatea reclamată și sindicatul FSLI Petrom.

Sușinerile Petrom S.A. prin membrii Directoratului

5.2.1. Partea reclamată respinge acuzațiile aduse de către petenți precizând că a acționat în conformitate cu legile române și a respectat întocmai drepturile sociale ale salariaților, astfel cum sunt prevăzute de lege și de contractele colective de muncă.

5.2.2. Conducerea Petrom arată că petiția nu cuprinde semnătura petenților, fapt ce contravine prevederilor legale, pentru persoanele ne semnate nu s-a făcut dovada calității de reprezentant, în condițiile legii, motive pentru care petiția ar trebui clasată.

5.2.3. Partea reclamată consideră că aspectele sesizate sunt nefondate și nu sunt de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, deoarece acestea nu se circumscriu noțiunii de discriminare, astfel cum este aceasta definită de O.G. nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

5.2.4. Partea reclamată arată că niciuna dintre acțiunile menționate în petiție nu poate fi considerată ca fiind faptă de discriminare sau hărțuire și că în cazul semnalat nu există niciun temei al vreunei discriminări, potrivit legii.

5.2.5. Conducerea Petrom consideră ca invocarea managementului Petrom în contextul disputelor juridice descrise în petiție nu au niciun fel de legătură cu criteriile care ar putea duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv, acestea fiind, în orice caz, chestiuni ce țin de administrarea justiției, nu motive de discriminare.

5.2.6. Partea reclamată afirmă că, începând cu anul 1997, în acord cu Sindicatul reprezentativ, a decis să includă anumite bonusuri în salariul de bază și să nu le mai acorde separat., salariații primind în fiecare an bonusurile ca parte din salariul de bază.

5.2.7. Face referire și la hotărârile pronunțate de instanță în cazul litigiilor de muncă, arătând că au existat atât litigii câștigate de Petrom, cât și litigii pierdute, dar semnaleză că în prezent Petrom câștigă mai mult de 80% din recursurile formulate.

5.2.8. Referitor la notele interne emise de Petrom, acesta se exprimă în sensul că ele nu conțin amenințări sau alte elemente de natură a duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant sau ofensiv.

5.2.9. Cu privire la efectuarea în mod voluntar a plăților sumelor stabilite de instanță prin hotărâri judecătorești, Petrom arată că deși a existat disponibilitatea de a plăti în mod voluntar, nu a fost în măsură să ducă la îndeplinire această intenție deoarece fie nu erau disponibile detaliile conturilor bancare sau alte informații care să permită efectuarea plății, fie reclamantii apelau la executori judecătorești imediat ce primeau hotărârea judecătorească, eliminând astfel posibilitatea plății voluntare de către Petrom.

Sușinerile Președintelui Federației Sindicatelor Libere și Independente Petrom

5.3.1. Prin adresa în care își exprimă punctul de vedere, liderul sindical arată că, în memoriul față de care trebuie formuleze o opinie, nu se regăsesc numele petenților, motiv pentru care apreciază că se impune identificarea persoanelor care se consideră vătămate.

5.3.2. Partea reclamată precizează că, în lipsa acestei mențiuni, nu se poate proceda la soluționare și solicită ca, după ce acest aspect va fi lămurit, să i se comunice numele petenților.

5.3.3. De asemenea, consideră că nu se face vinovată de vreo faptă de discriminare, că deși în petiție se face referire la persoana sa, nu se arată în ce constă fapta de discriminare pe care se presupune ca ar fi săvârșit-o și față de cine.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suedea, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zucchero and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.3. De asemenea, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite**. (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite**. De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție**. (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

6.4. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima

instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.5. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele cuprinse în Art. 1 și art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excudere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei (petenților/petentelor), ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.6. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale Art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.7. În cauză Colegiul ia act de faptul că partea reclamată a invocat excepții. Ca atare, în baza prevederilor art. 63 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 346 din 6 mai 2008 „Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției. (2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției”.

6.8. Colegiul observă că partea reclamată a invocat excepția lipsei dovezii calității de reprezentant a persoanelor care au redactat plângerea în raport cu persoanele care sunt menționate în sesizare și semnătura acestora, excepția tardivității și excepția văditei necompetențe a Consiliului de a se pronunța asupra obiectului plângerii. În speță, Colegiul a invocat din oficiu excepția văditei necompetențe în raport cu aspectele din sesizare ce vizează cu precădere procesul de administrare al justiției. În speță, toate excepțiile invocate reprezintă excepții de procedură.

6.9. Colegiul va proceda la analiza excepției lipsei dovezii calității de reprezentant în raport cu persoanele invocate în plângere ca persoane care se consideră discriminate, sub aspectul lipsei unei cereri de reprezentare și a semnăturii din partea acestora. Din acest punct de vedere, prin adresa cu nr. 4069 din 14.04.2009, Colegiul a pus în vedere dnei U V , semnatara petiției, să prezinte numele persoanelor pe care le reprezintă, datele de identificare și semnătura acestora. Prin adresa nr. 4616 din 05.05.2009 semnatara petiției a comunicat tabel în copie xerox cu numele persoanelor pe care îi reprezintă și copie după actul de identitate al acestora. La primul termen, Colegiul a învederat dnei U V și dnei R I să prezinte cererea petenților de reprezentare și tabel cu semnături. Or, prin adresa înregistrată cu nr. 6795 din 09.07.2009 s-a depus la dosarul petiției împuternicirea dnelor. U V R I și I A de a reprezenta persoanele care sunt trecute în 2 tabele, cu semnături în original. Ca atare, luând act de înscrisul depus în speță, Colegiul reține că actul de reprezentare respectă condițiile art. 10 și art. 11 alin.1 lit. a și b și f din Procedura internă de soluționare a petițiilor în fața CNCD , publicată în Monitorul Oficial nr. nr. 348 din 6 mai 2008, strict în raport de acele persoane din tabelele anexate

împuternicirii care au semnăturile în original. Pentru aceste motive, Colegiul urmează a respinge excepția lipsei dovezii calității de reprezentant în raport cu persoanele care au împuternicit și semnat creerea de reprezentare.

6.10. Având în vedere prevederile art. 28-32 din Procedura internă de soluționare a petițiilor în fața CNCD, Colegiul Director a invocat din oficiu excepția de vadiță necompeteță a plângerii în raport cu aspectele de fapt și de drept strâns legate de procedurile de administrare a justiției. Partea reclamată a invocat excepția de necompeteță a Consiliului, având în vedere că sesizarea are ca obiect acte și fapte soluționate sau aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor de judecată, nefiind posibil a se produce o imixtiune în actul de justiție, în privința instanțelor de judecată din țară care nu sunt și nu pot fi parte în dosarul aflat pe rolul Consiliului și nu ar putea fi citate în acest sens. Petentii, prin reprezentanți, au solicitat respingerea petiției, având în vedere rolul pe care îl îndeplinește Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată.

6.11. În raport cu obiectul plângerii, sub aspectul elementelor ce vizează procesul de administrare a justiției și din punctul de vedere al incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Colegiul Director este de opinie că, în esență, aspectele invocate de petenți corelativ circumstanței concretizate generic în restricție, excludere, deosebire, preferință se circumstanțiază ipso facto prin actul de justiție, respectiv prin pronunțarea unor sentințe și/sau decizii ale instanțelor judecătorești. Astfel, ipoteza generică de tratament diferit ia naștere prin efectul pronunțării hotărârilor judecătorești ipotetic neunitare și se materializează prin pronunțarea unor hotărâri judecătorești de admitere a acțiunilor comparativ cu pronunțarea unor hotărâri judecătorești de respingere a acțiunilor, în condiții de analogie sau comparabilitate. (vezi infra parag. 5.1.2. - 5.1.3, precum și note scrise depuse de petenti, la termenul din 30.06.2009) Acest aspect rezultă din însăși susținerile petenților care concluzionează faptul că toate cauzele deduse judecătii au avut același obiect, același temei de drept dar sentințele au fost diferite apreciind că hotărârile judecătorești de respingere a drepturilor salariale nu au avut în vedere prevederile din Constituția României și cele ale contractului colectiv de muncă la nivel de unitate sau la nivel de ramură (vezi infra parag. 5.1.4.). Pe de altă parte, petenții invocă refuzul instanțelor de judecată din Prahova de a încuviința efectuarea expertizelor de specialitate solicitate de salariați, acceptând în schimb expertiza extrajudiciară a Petrom S.A. (vezi infra parag. 5.1.5.) Indisolubil legat de modalitatea în care instanțele de judecată au soluționat cererile petenților, aceștia invocă nerespectarea prevederilor contractului colectiv de muncă. (vezi infra parag. 5.1.3.)

6.12. Or față de toate aceste aspecte, Colegiul ia act de Constituția României care în art.1 alin.4 prevede că: „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”. Art.125 alin. 1, alin.2. și alin.3 din Constituția României statuează înfăptuirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

6.13. Prin Decizia nr.322/2001, publicată în Monitorul Oficial nr.66/2002, Curtea Constituțională reține că: „În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor

Omului, art.6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr.30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în cap.VI, intitulat "Autoritatea judecătorească", principiile organizării și îndeplinirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se îndeplinește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege [art.125 alin.(1)], compuse din judecători independenți care se supun numai legii [art.123 alin.(2)]. ...În scopul garantării independenței... prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați aleși de Parlament, care are ca principală funcție asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor...prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. ...Pe baza textelor constituționale menționate, Curtea reține că justiția este în exclusivitate o funcție a statului, care, potrivit art.125 alin.(1) din Constituție, se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, fiind exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către persoane ori instituții private. Curtea reține, de asemenea, că activitatea de judecată se îndeplinește, în numele legii, exclusiv de către membrii acestor instanțe, adică de judecători, întrucât doar cu privire la aceștia se proclamă prin art.123 alin.(2) din Constituție că sunt independenți și se supun numai legii. În consecință, este exclusă posibilitatea de a se atribui puterea de judecată, împuternicirea de a supune dreptul și altor persoane decât judecătorilor."

6.14. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate. (vezi în acest sens hotărâre pronunțată în cauza Van de Hurkc v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, parag. 45, coroborat cu hotărârile pronunțate în cauzele Benthem v. the Netherlands, 23 October 1985, Series A no. 97, p. 17, para. 40; H. v. Belgium, 30 November 1987, Series A no. 127, p. 34, para. 50; and Belilos v. Switzerland, 29 April 1988, Series A no. 132, p. 29, para. 64).

6.15. De altfel, față de aspectul de fapt subsecvent al petiției privind modalitatea în care instanțele de judecată au interpretat și aplicat dispozițiile legale în materia drepturilor salariale ale petenților, corelativ prevederilor contractului colectiv de muncă, Colegiul Director este de opinie că, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanței de judecată în opera de îndeplinire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. În acest sens este, de exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 5 octombrie 1993, Decizia nr. 120 din 16 noiembrie 1994, Decizia nr. 39 din 10 aprilie 1996, Decizia nr. 300 din 1 iulie 1997, Decizia nr. 151 din 27 octombrie 1998, Decizia nr. 160 din 10 noiembrie 1998, Decizia nr. 14 din 9 februarie 1999, Decizia nr. 64 din 11 aprilie 2000, Decizia nr. 74 din 25 aprilie 2000, Decizia nr. 93 din 11 mai 2000, Decizia nr. 24 din 29 ianuarie 2002, Decizia nr. 282 din 29 iunie 2004.) De altfel, textul constituțional din art.129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

6.16. Pe de altă parte, în sesizarea unor chestiuni de drept care au primit o soluționare diferită din partea unor instanțe judecătorești, în scopul de a „asigura

interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul României”, legiuitorul român a instituit procedura recursului în interesul legii. Astfel, potrivit art. 329 C. Proc. Civ. recursul în interesul legii are ca obiect, în exclusivitate, chestiuni de drept care au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești. Potrivit alin. 3 al art. 329 C. Proc. Civ. „Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe”. Competența de a se pronunța însă asupra recursului în interesul legii revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, în Secțiuni Unite, cu participarea și concluziile reprezentantului Ministerului Public.

6.17. Se impune a preciza ca într-o cauză recentă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că prin hotărâri judecătorești contradictorii, inclusiv ale curții supreme, efectul recunoașterii beneficiului drepturilor prevăzute de lege comparativ cu persoane aflate în situații similare cărora nu li s-a recunoscut același beneficiu al drepturilor, a rezultat în încălcarea art. 14 în conjuncție cu art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Însă Curtea Europeană a Drepturilor Omului în exercitarea atribuțiilor sale ratione materiae a reiterat că în cazul în speță, nu era vorba de simple divergențe de jurisprudență, care sunt consecința inerentă a oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond, ci de o abatere a instanței supreme de la îndeplinirea rolului său de mediator al acestor conflicte. (vezi în acest sens cauza Beian împotriva României, Hotărârea din 6 decembrie 2007, cererea nr. 30658/05)

6.18. În consecință, în raport cu petiția, așa cum este formulată, Colegiul Director reține că în cauză sunt aplicabile principiile organizării și îndeplinirii justiției în țara noastră, transpuse în Constituția României și care statuează în art. 126 alin.1 că „În România justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”, fiind exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către persoane ori instituții private. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul Director este de opinie că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor corelative actului de justiție, ori cu privire la aspectele procedurale ale procesului civil. C.N.C.D. nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate. Pentru toate aceste motive, Colegiul urmează a admite excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la aspectele ce vizează modalitatea de interpretare și aplicare a legii, respectiv a contractului colectiv de muncă de către instanțele de judecată, pronunțarea hotărârilor judecătorești ori aspectele ce vizează respectarea drepturilor procesuale ale părților în cursul soluționării cererilor pe rolul instanțelor de judecată.

6.19. În ceea ce privește excepția tardivității în raport cu aspectele ce sunt în stransă legătură cu elementele de fapt asupra caruia Colegiul a admis excepția de necompetență, o atare analiza este superfluă în cauză.

6.20. Colegiul reține că un aspect subsevent al petiției vizează acte de hărțuire care au dus la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant și inofensiv, pe baza apartenenței naționale (naționalitatea română) manifestate prin note interne comunicate salariaților, ce conțin amenințări, pentru a determina renunțarea la procesele în curs de soluționare, respectiv returnarea sumelor încasate prin poprire, în urma executării silite a hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile, dând de inteles că în

caz contrar salariații vor suporta consecințe grave. De asemenea, hărțuirea este invocată în legătură cu refuzarea eliberării statelor de plată nominale din care reieșea virarea cotelor de impozit la instituțiile statului. (vezi infra parag. 5.1.6.)

6.21. Coroborând aspectele de mai sus, astfel cum sunt expuse în obiectul sesizării, Colegiul Director se raportează la prevederile art. 2 alin. 5 din O.G. nr.137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Potrivit art. 2 alin.5 "Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv".

6.22. Hărțuirea reprezintă o formă de discriminare, introdusă de legiuitorul român în procesul de transpunere a prevederilor Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.

6.23. În acest sens, reținem că în materia legislației nediscriminare, astfel cum este transpus aquis-ul communautaire, pentru a ne găsi în situația unei fapte de hărțuire este necesară întrunirea cumulativă a elementelor constitutive acesteia. Astfel, fapta de hartuire se circumstantiază într-un comportament care poate îmbraca diferite forme. Formularea textului cuprinde sintagma „orice comportament”. Astfel, sintagma „orice comportament” denotă intenția legiuitorului de a cuprinde o arie largă de comportamente, și nu una restrictivă, ceea ce permite reținerea unor calificări diferite în practică, și care pot să varieze de la caz la caz, circumscrise sub forma unor afirmații exprimate prin cuvinte, gesturi, acte sau fapte etc.

6.24. Mobilul sau cauza comportamentului este determinat de un criteriu inerent, care este în mod expres prevăzut de legiuitor, într-o listă neexhaustivă, având în vedere că textul de lege prezintă într-o enumerare cu caracter determinat criteriul de „rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant”. Caracterul neexhaustiv este dat de însăși sintagma „sau orice alt criteriu” alăturată criteriilor exprese. Sintagma „sau orice alt criteriu”, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt element nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea formei de discriminare denumită ca hărțuire.

6.25. Manifestarea comportamentului pe baza oricăruia dintre criteriile prevăzute de lege „duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest element constitutiv al hărțuirii, permite reținerea acelor comportamente care, chiar dacă nu au fost săvârșite cu intenție, produc efectul de realizare al unui cadru definit ca „intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”. Acest aspect este cu atât mai evident cu cât însăși Directiva Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, definește hărțuirea în art. 2 alin.3 ca „un comportament nedorit pe bază de etnie sau rasă care are ca scop sau ca efect violarea demnității unei persoane și crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensiv.”

6.26. Colegiul, în analiza aspectelor de fapt deduse soluționării, din perspectiva incidenței prevederilor art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată, reține că petentii invocă faptul că actele ce au determinat cadrul degradant și ofensiv, vizează pe de o parte refuzul de a elibera anumite acte iar pe de altă parte, în esență, notele transmise salariaților, prin care aceștia sunt amenințați să renunțe la procesele aflate în curs de soluționare sau să returneze sumele deja încasate ca urmare a obținerii pe cale judecatorească.

6.27. Colegiul reține că aceste note au fost depuse la dosar de partea reclamată, fiind în esență două anunțuri adresate salariaților prin care Directoratul Petrom informează angajații cu privire la situația cu care se confruntă din punct de vedere juridic. În esență, partea reclamată arată că dezaprobă acțiunile unor angajați care doresc să obțină, prin acționarea în instanță, avantaje personale, incertitudinea acțiunilor juridice având un important impact negativ asupra situației financiare a companiei. Acesta situație, menționează partea reclamată, "combinată cu criza financiară și cu contextual negativ al industriei de petrol și gaze, ar putea avea un impact negativ nefavorabil asupra siguranței locului de muncă și a viitoarelor modalități de recompensare a angajaților. Partea reclamată arată că au existat salariați care au decis să nu acționeze compania în instant, altele au decis să renunțe la procesele aflate în curs de judecată sau să returneze sumele câștigate. Față de aceste situații, partea reclamată arată că înțelege dificultatea hotărârii și își exprimă "loialitatea de care au dat dovadă, față de acțiunile exemplare și deciziile luate. În continuarea mesajului, Directoratul încurajează pe cei care nu au renunțat încă la procese sau nu au returnat sume "să acționeze cu bun simț și responsabilitate față de companie". De asemenea informează că au fost situații în care unii angajați au fost implicate în litigii fără știința lor, sau au fost operate transferuri bancare fără justificare. În încheiere, compania își exprimă speranța într-o bună colaborare. Cel de-al doilea mesaj reprezintă un anunț prin care se exprimă dezaprobarea față de "inițierea abuzivă și cu rea credință de către unii salariați a litigiilor privind drepturi sociale colective". În contextul mesajului se prevede că în raport de "folosirea unor informații eronate sau utilizarea unor precedente judiciare în scopuri frauduloase..." compania "își exprimă în mod neechivoc intenția de a recurge, în limitele legii și cu respectarea drepturilor sociale, la toate mijloacele legale pentru sancționarea acestui abuz și pentru apărarea intereselor societății și implicit a intereselor colective ale tuturor angajaților".

6.28. Din analiza mijloacelor de probă depuse la dosar și a înscrisurilor, Colegiul este de opinie că, aspectele sesizate nu intra sub incidența art.2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Raportat la elementele constitutive ale art. 2 alin.5, mobilul sau cauza comportamentului este determinat de un criteriu inerent, care este în mod expres prevăzut de legiuitor, într-o listă neexhaustivă, i.e. „rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu. Desigur, sintagma „orice alt criteriu”, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt element nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea formei de discriminare denumită ca hărțuire.

6.29. Or, coroborat petiției și materialului probator aflat la dosar, Colegiul Director este de opinie că, ipso facto, împrejurările imputate de petenti, nu pot fi considerate în raport de cauzalitate cu apartenența națională (în speță naționalitatea română) în sensul art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000. Notele care sunt invocate în speță reprezintă

descrierea unor situații de fapt, în contextul unor chestiuni juridice și economice, care nu pot fi, în opinia Colegiului, asimilate unor acte de amenințare, devreme ce sunt corelative exercitării căilor legale împotriva unor abuzuri, respectiv intenția de a recurge, în limitele legii și cu respectarea drepturilor sociale, la acele mijloacele legale care pot determina sancționarea abuzurilor. Or, în speță este vorba de anunțarea unui demers legal în condițiile legii, și doar în situația în care se exercită abuzuri. Pe de altă parte, din probele aflate la dosar, Colegiul este în imposibilitate de a stabili că enunțurile conținute în aceste note se află în legătură cu apartenența națională iar acest element de fapt ar determina consecință acțiunilor imputate în cauză.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei dovezii calității de reprezentant în raport cu persoanele care au împuternicit și semnat crearea de reprezentare.

2. Admite excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la aspectele ce vizează modalitatea de interpretare și aplicare a legii, respectiv a contractului colectiv de muncă de către instanțele de judecată, pronunțarea hotărârilor judecătorești ori aspectele ce vizează respectarea drepturilor procesuale ale părților în cursul soluționării cererilor pe rolul instanțelor de judecată.

3. Aspectele sesizate privind actele de hărțuire nu intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.5 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;

4. Clasarea dosarului;

5. se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

6. o copie a hotărârii se va transmite părților: petenții prin reprezentanți U

V , cu domiciliul în loc. I

A , R. I , cu domiciliul în loc.

Directoratul S.C. Petrom S.A., prin J P N

A cu

domiciliul procedural în loc. București, Calea Dorobanților, nr. 239, sector 1; G

M , Director Executiv al Petrom, cu domiciliul procedural în loc. București, Calea

Dorobanților, nr. 239, sector 1; L L Președintele Federației Sindicatelor Libere și

Independente Petrom, cu domiciliul procedural în loc. Ploiești, Piața Eroilor, nr. 1A, et.

7, jud. Prahova.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

VIII. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)
- nu este cazul;

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU - Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

Data redactării 04.09.2009

Red. G.D., Tehnored. A.S., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

